

УДК 338. 23:336

DOI: 10.31359/2312-3427-2019-4-2-220

З.В. Колос, канд. екон. наук, доцент

<https://orcid.org/0000-0003-2326-5522>

ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ

У статті дано оцінку сучасного стану інвестиційної діяльності в сільському господарстві Тернопільської області. Збільшення обсягів капітальних інвестицій в сільське господарство супроводжується негативною динамікою темпів їх зростання, що свідчить про погіршення ситуації щодо формування ресурсів для їх фінансового забезпечення. Проведено SWOT-аналіз інвестиційної привабливості сільського господарства регіону. Запропоновано основні напрями покращення інвестиційного забезпечення розвитку аграрної сфери, які дозволять, на нашу думку, підвищити ефективність інвестиційної діяльності, зокрема – виважена державна інвестиційна політика в сільському господарстві та підвищення його інвестиційної привабливості; посилення взаємодії держави та приватного капіталу; посилення регуляторного впливу на процеси протидії монополізації ринку сільськогосподарської продукції; створення програм підтримки сільськогосподарських товаровиробників; удосконалення механізму пільгового оподаткування суб'єктів малого бізнесу в агросфері; розширення можливостей регіонів щодо формування місцевих джерел інвестицій і управління ними.

Ключові слова: *інвестиційна діяльність, SWOT-аналіз, ефективність, сільське господарство, інвестиційна програма.*

Постановка проблеми. Сектор сільського господарства відіграє першочергову роль в економіці України, від розвитку якого залежить конкурентоспроможність як окремих суміжних галузей економіки, так і держави загалом. Протягом останніх років частка вітчизняних та іноземних інвестицій у сільське господарство зростала, хоча відсоток інвестицій в аграрний сектор у загальному обсязі інвестицій залишається невеликим. Потенційних інвесторів цікавлять українські потужності в сільському господарстві, але одночасно відлякує нестабільна економічна і,

на додачу, складна політична ситуація, що панує в державі. В сільському господарстві України нині відбуваються переважно негативні інвестиційні процеси. Найбільш вагомими причинами інвестиційного спаду в аграрному секторі економіки є несприятлива для сільськогосподарських товаровиробників аграрна політика, скорочення бюджетної підтримки, звуження можливостей залучення інвестицій і неприйнятні для потенційних вкладників капіталу ризики інвестування [1-11]

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним та практичним аспектам розвитку інвестиційних процесів в сільському господарстві присвячені наукові праці В. Алексійчука, О. Гаврилюка, А. Гайдуцького, М. Герасимчука, Б. Губського, С. Гудзинського, С. Гуткевич, М. Дем'яненка, І. Караваєвої, М. Кісіля, П. Лайка, А. Музиченка, Г. Підлісецького, М. Рябухі, П. Саблука, С. Судомир, А. Фукса, А. Холопова та ін. Проте багато аспектів, пов'язаних із необхідністю інвестиційного розвитку цієї галузі в окремих регіонах нашої країни, залишається ще поза увагою. Зокрема, в умовах децентралізації, набуває актуальності виокремлення особливостей інвестиційної діяльності, враховуючи відмінності регіонального розвитку сільського господарства.

Формулювання цілей статті. Висвітлення основних аспектів інвестиційної діяльності в аграрному секторі Тернопільської області, а саме - дослідження динаміки і закономірностей розвитку капітальних інвестицій, визначення напрямів і джерел їх залучення в сільське господарство регіону.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційна діяльність в сільському господарстві значною мірою залежить від ролі і місця цієї галузі у системі агропромислового комплексу, насамперед це стосується характеру економічних відносин між сільським господарством та іншими сферами АПК. Крім того, вона формується під впливом різноманітних природно-кліматичних, економічних, фінансових, соціальних та інших особливостей галузі.

Аграрний сектор посідає найвагоміше місце в економіці Тернопільської області. Тернопільщина одна з небагатьох областей України, де кількість сільського населення більша, ніж міського. У 2018 р. в області нараховувалось понад тисяча сільськогосподарських підприємств різних форм власності. За 2018 р. всіма категоріями господарств області вироблено валової продукції сільського господарства на суму 9836,3 млн гривень, що становить 103,9 % до 2017 р. В тому числі в рослинницькій галузі – 7581,4 млн гривень, в тваринницькій – 2254,9 млн гривень, що відповідно становить 105,2% та 99,7% до 2017 р. У користуванні

сільськогосподарських товаровиробників Тернопільської області знаходиться 1045,8 тис. га. сільськогосподарських угідь, що становить 2,6 % даного виду земель України, з них 856,9 тис. га. ріллі (2,7%).

За підсумком п'яти останніх років зернові та зернобобові культури в структурі посівних площ займають в основному 56-60%, технічні культури – 23-31%, картоплі та овочів – 7- 9%. Зниження частки кормових культур у загальній структурі посівних площ із 62,4 тис. га (8%) у 2014 до 50 тис. га у 2018 (6%) свідчить про потенційну загрозу для розвитку тваринництва і зниження родючості ґрунтів області.

Тернопільська область має доволі сприятливі умови та ефективні технології для вирощування цукрових буряків. Так у 2018 році зібрано 1703,1 тис. тон цукрових буряків. Питома вага в валовому зборі цієї культури по Україні – більше 12%. Валове виробництво олійних культур у 2018 році – 662,7 тис. тон, що майже в 2 рази більше в порівнянні з 2014 роком. За 5 останніх років валове виробництво соняшнику із 42,1 тис. тон зросло до 190,6 тис. тон, що більше як в 4,5 рази. Зросло також виробництво сої із 163,4 тис. тон до 225,5 тис. тон та ріпаку із 159,8 тис. тон зросло до 239,0 тис. тон. Овочів зібрано 265,3 тис. тон, картоплі накопано 1035,9 тис. тон.

Важливим напрямком розвитку галузі рослинництва є розвиток садівництва. Щорічно закладаються нові насадження плодово-ягідних культур. Усього площа плодово-ягідних насаджень становить 5,9 тис. га. З урожаю 2018 року всіма категоріями господарств зібрано 88,4 тис. тон плодів та ягід, що на 24,3 тис. тон або 37,9% більше, ніж у 2017 році.

На початок 2019 року в усіх категоріях господарств утримується 138,7 тис. голів ВРХ, що менше у порівнянні з 2014 роком на 47,1 тис. голів, або на 25,4 %. Чисельність поголів'я корів становить 87,1 тис. голів, що на 19,9 тис голів, або на 18,6% менше відповідного періоду 2014 року. Поголів'я свиней складає 339,3 тис. голів, що менше до відповідного періоду 2014 року на 67,6 тис. голів. Всіма категоріями господарств у 2018 році вироблено м'яса 82,7 тис. тон, що більше рівня 2014 року на 10,4 тис. тон або на 14,4%. В порівнянні з 2014 роком виробництво молока в області зменшилося на 10 тис. тон або на 2,2%.

Важливою складовою методології формування стратегій інвестиційного забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств є методологічний підхід щодо визначення напрямів пріоритетного інвестування розвитку підприємницьких структур в регіонах [2]. Стратегії інвестиційної діяльності повинні враховувати особливості при визначенні

пріоритетів динамічного сталого розвитку регіону як системної цілісності і безпосередньо підприємницьких господарюючих структур [8].

Динаміка залучення капітальних інвестицій в Тернопільській області за останні 5 років характеризується позитивною тенденцією. Зокрема, у 2018 р. їх обсяги склали 8375,0 млн грн, що на 5785 млн. грн більше ніж в 2014 р. Основна частка капітальних інвестицій за видами економічної діяльності припадає на сільське, лісове та рибне господарство і коливається в межах від 22,8 % у 2014 р. до 33,3 % у 2018 р. При цьому абсолютний обсяг капітальних інвестицій в сільське, лісове та рибне господарство за 5 років зріс у 4,8 рази, з 586,9 млн грн у 2014 р. до 2788,9 млн грн у 2018 р. За аналізований період валова додана вартість даних галузей зросла більш ніж в два рази і в 2018 р. становила у фактичних цінах 11396 млн грн (табл. 1).

У 2014-2018 рр. в області реалізовано ряд інвестиційних проектів з будівництва та реконструкції тваринницьких комплексів, зокрема, молочного комплексу з доїльним залом ПАП „Агропродсервіс” в с. Теофіпілка Козівського району потужністю 1200 голів (створено 55 робочих місць, вкладено 17 млн гривень інвестицій); молочного комплексу ТОВ „Україна” в с. Скорики, Підволочиського району на 1000 голів корів (створено 25 робочих місць, вкладено 70 млн гривень інвестицій). Збільшено потужності птахофабрики ПАП „Птахофабрика Тернопільська” в с. В. Гаї Тернопільського району до 1,5 млн. голів курей-несучок (створено додатково 58 робочих місць, вкладено 95 млн гривень інвестицій). Збільшення обсягів капітальних інвестицій в сільське, лісове та рибне господарство супроводжується негативною динамікою темпів їх зростання, що свідчить про погіршення ситуації щодо формування ресурсів для їх фінансового забезпечення.

Існує чимало причин уповільнення інвестиційної діяльності сільськогосподарських виробників. Серед них, зокрема, загальне погіршення умов для цієї діяльності, посилення ризиків, очікування інвесторів на подальше зниження рівня окупності витрат по їх проектах, високі ставки по інвестиційних кредитах, відсутність дієвої державної політики щодо підтримки сільськогосподарських виробників, особливо малого агробізнесу та економічної діяльності селянських господарств, втрата більшістю національних агрокомпаній довіри на фондових ринках, недостатньо ефективний інвестиційний менеджмент агрокомпаній. В умовах обмеженості власних фінансових ресурсів та інвестиційної кризи в Україні, іноземний капітал у формі прямих і портфельних інвестицій є одним із джерел фінансування, яке дає можливість покривати тимчасові

потреби вітчизняного сільськогосподарського виробника у фінансах. В процесі трансферу прямих іноземних інвестицій передаються нові технології, досвід, методи організації та управління, що сприяє раціональному використанню наявних ресурсів, розширенню виробничих можливостей і розвитку інноваційного потенціалу регіону.

1. Динаміка капітальних інвестицій та валової доданої вартості сільського, лісового та рибного господарства Тернопільської області

Показник	Рік				
	2014	2015	2016	2017	2018
Капітальні інвестиції в сільське, лісове та рибне господарство (у фактичних цінах), млн грн, всього	586,9	909,0	1628,2	2541,7	2788,9
Валова додана вартість сільського, лісового та рибного господарства (у фактичних цінах), млн грн	5351	7078	8117	9953	11396
Частка капітальних інвестицій у валовій доданій вартості, %	11,0	12,8	20,1	25,5	24,5
Валова продукція сільського господарства (у постійних цінах 2010 р.), млн грн, всього	9169,4	8165,4	8523,8	9770,8	9836,3
Прямі іноземні інвестиції в сільське господарство, тис. дол США	7636,4	6648,7	4317,6	4582,1	4434,4

Джерело: сформовано за даними [12,13]

Дослідження показують зменшення обсягу прямих іноземних інвестицій в сфері сільського господарства Тернопільщини з 7636,4 тис. дол. в 2014р. до 4434,4 тис. дол. в 2018р. Обсяг капітальних інвестицій сільського, лісового та рибного господарства на 1 га сільськогосподарських угідь становив 2666,0 грн; у розрахунку на одного найманого працівника в сільському господарстві – 240,2 тис. грн, що в п'ять разів перевищує рівень 2014 року. Разом з тим прямі іноземні інвестиції у сільське господарство в розрахунку на одного жителя сільської місцевості склали всього 7,7 дол. США, що є одним із найнижчих показників в Україні (табл. 2).

2. Показники рівня та ефективності інвестиційних процесів у сільському господарстві Тернопільської області

Показник	Рік				
	2014	2015	2016	2017	2018
Капітальні інвестиції на 1 га сільськогосподарських угідь, грн	560,9	868,9	1556,4	2429,7	2666,0
Капітальні інвестиції у розрахунку на одного найманого працівника в сільському господарстві, тис. грн	44,1	76,9	129,7	191,3	240,2
Валова продукція сільського господарства на 1 грн інвестицій, грн	15,6	9,0	5,2	3,8	3,5
Прямі іноземні інвестиції у сільське господарство в розрахунку на одного жителя сільської місцевості, дол. США	12,8	11,3	7,4	7,9	7,7

Джерело: сформовано за даними [12,13]

В процесі аналізу встановлено, що на сучасному етапі для інвестиційної діяльності сільськогосподарських товаровиробників Тернопільської області притаманні низький рівень взаємозв'язку між валовою доданою вартістю, забезпеченою підприємствами галузі та інвестиціями у сільське господарство; недостатній вплив здійснюваних інвестицій на зростання виробництва сільськогосподарської продукції, а отже, про недостатню привабливість сільського господарства для інвесторів. За зростання обсягів інвестиційних вкладень у Тернопільській області у 2014-2018 рр. майже у п'ять разів, виробництво валової продукції сільського господарства зросло тільки на 7,3%, а в розрахунку на 1 грн інвестицій зменшилось з 15,6 грн в 2014 році до 3,5 грн в 2018 році. Це свідчить про те, що прибутки сільськогосподарських товаровиробників перестають бути перспективним джерелом подальшого нарощування інвестицій в сільське господарство регіону.

Дослідженнями встановлено, що обсяги інвестування збільшувалися за рахунок різноманітних джерел, але переважно на основі власних коштів (87,3%) та кредитів банків (11,5%). У структурі внесення капітальних інвестицій у сільське господарство переважає рослинницька галузь, майже 86% інвестицій спрямовується саме у цю галузь, тільки 11% – у

тваринництво. Отже, зростання частки інвестицій у валовій доданій вартості сільського господарства з 11,0% в 2014 році до 24,5% в 2018 році стосується тільки короткострокового періоду. Це зумовлює необхідність оновлення матеріально-технічної бази на основі певної економічної стабілізації аграрного виробництва. Разом із тим невідповідність динаміки інвестицій і валової доданої вартості свідчить про обережність власників щодо їх здійснення.

Сильні сторони	Слабкі сторони
1	2
<p>1. Вигідне географічне розташування на перетині міжнародних транспортних коридорів</p> <p>2. Сприятливі природно-кліматичні умови для ведення сільського господарства</p> <p>3. Позитивна динаміка розвитку сільськогосподарського виробництва, що формує потужну сировинну базу для переробної промисловості</p> <p>4. Добре розвинена харчова галузь промисловості в регіоні</p> <p>5. Наявність передумов для створення інноваційного середовища у сільському господарстві регіону</p> <p>6. Можливості нарощування органічного сільськогосподарського виробництва, яке спроможне суттєво підвищити доходи аграріїв та їх здатність до подальшого інноваційного розвитку</p> <p>7. Створення передумов для розвитку спиртової галузі на основі виробництва біоетанолу та інших видів відновлювальних енергоресурсів</p> <p>8. Зростаючий попит на споживання</p>	<p>1. Невисокий рівень наукового забезпечення агроінноваційного розвитку, деградація регіональної мережі дослідних установ, неналагодженість контактів науковців з сільськогосподарськими товаровиробниками</p> <p>2. Відсутність інформаційної системи поширення інноваційних знань</p> <p>3. Недостатнє кадрове забезпечення сільськогосподарського виробництва в результаті складної демографічної ситуації, міжнародних міграційних процесів</p> <p>4. Низька частка виробництв із високим ступенем переробки та високою доданою вартістю; недостатній рівень кооперації в аграрному секторі</p> <p>5. Слабкий розвиток диверсифікації виробництва сільськогосподарської продукції як вагомого інструменту формування ефективного регіонального продовольчого комплексу</p> <p>6. Відсутність доступного довготривалого кредитування</p>

<p>продукції сільськогосподарського виробництва, харчової промисловості, органічної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках</p>	<p>банківськими установами для широкого кола суб'єктів господарювання в сільському господарстві</p> <p>7. Низька якість дорожньої інфраструктури та недостатня забезпеченість залізничної інфраструктури області</p>
<p>Сприятливі можливості</p>	<p>Можливі загрози</p>
<p>1. Поглиблення інтеграційних тенденцій, нарощення експортно-імпорتنих та інвестиційних відносин з країнами світу</p> <p>2. Розширення ринків збуту виробленої сільськогосподарської продукції</p> <p>3. Розвиток транспортної інфраструктури</p> <p>4. Створення інституційних умов для розвитку територій і територіальних громад</p> <p>5. Розвиток фінансової інфраструктури та інфраструктури підтримки сільського господарства</p> <p>6. Реалізація інвестиційних проектів в сільському господарстві на умовах співфінансування із державного бюджету</p> <p>7. Реалізація Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів» та державної стратегії регіонального розвитку</p> <p>8. Розвиток міжнародних контактів академічних та науково-дослідних установ</p>	<p>1. Нестабільна економічна і політична ситуація в Україні</p> <p>2. Обмеженість в інвестуванні на внутрішньому ринку</p> <p>3. Низький рівень державної підтримки сільськогосподарських виробників</p> <p>4. Неefективні процеси реформування економіки регіону</p> <p>5. Орієнтація іноземних інвесторів, головним чином, на експлуатацію мінерально-сировинних, земельних ресурсів, дешева робоча сила</p> <p>6. Погіршення умов фінансування і кредитування сільського господарства</p> <p>7. Відтік активних кадрів у зв'язку з міграційними процесами</p> <p>8. Зміна клімату</p>

SWOT-аналіз інвестиційної привабливості сільського господарства Тернопільської області

З метою чіткого уявлення відносно інвестиційної привабливості сільського господарства Тернопільській області доцільно провести SWOT-аналіз та визначити сильні, слабкі сторони, можливості та загрози. SWOT-аналіз дає підстави стверджувати, що сільське господарство Тернопільщини є досить вразливою галуззю. Поряд з пріоритетними можливостями та сильними сторонами існує значна кількість слабких сторін та загроз, які можуть виникнути навіть при мінімальному рівні ризиків. Доцільно наголосити, що на сьогодні однією з найактуальніших проблем інвестиційної політики аграрних підприємств є вибір джерел фінансування капітальних вкладень. Неодмінною умовою сталого розвитку села та забезпечення продовольчої безпеки є державна підтримка сільського господарства. Існує тісний взаємозв'язок між державними програмами і сумами інвестицій в сільське господарство. Державні програми фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників в нашій країні характеризується недосконалістю і постійним недофінансуванням. Зокрема, державна програма "Фінансова підтримка сільгоспвиробників", яка покликана здешевити техніку (25% компенсації для сільгоспвиробників плюс додаткових 15% — для фермерів), передбачає часткову компенсацію вартості сільськогосподарської техніки та обладнання тільки вітчизняного виробництва. І тому ця програма не дає можливості суттєво поповнити парк основних видів техніки, в тому числі для проведення жнив. За майже сім місяців 2019 р. на цю компенсацію в область було перераховано лише 2,5 млн грн. Сільгоспвиробники придбали 30 одиниць техніки, але майже вся вона — посівна та ґрунтообробна. Ключовою державною програмою "Фінансова підтримка заходів в АПК шляхом здешевлення кредитів" на 2019 р. для Тернопільської області передбачено лише 4,2 млн грн, а щоб задовольнити усі заявки аграріїв потрібно 30–40 млн грн.

Також потрібно врахувати корупційні прояви, наявність обмежень та ускладнень для доступу до програм бюджетної підтримки для широкої спільноти сільгоспвиробників. У зв'язку з цим, потребують перегляду підходи до розподілу державних коштів в аграрній сфері, застосування адекватних механізмів здійснення та підвищення ефективності державної підтримки сільського господарства.

Висновки. Таким чином, основними напрямками покращення інвестиційного забезпечення розвитку аграрної сфери, на нашу думку, можуть бути: – виважена державна інвестиційна політика в сільському

господарстві та підвищення його інвестиційної привабливості; – посилення взаємодії держави та приватного капіталу через призму активізації механізмів державно-приватного партнерства; – посилення регуляторного впливу на процеси протидії монополізації ринку сільськогосподарської продукції; – створення програм підтримки сільськогосподарських товаровиробників шляхом надання часткової компенсації на придбання високопродуктивної, енергозберігаючої сільськогосподарської техніки; – удосконалення механізму пільгового оподаткування суб'єктів малого бізнесу в агросфері; – реалізація регіональної інформаційної політики, спрямованої на формування сприятливого інвестиційного іміджу регіону; – розширення можливостей регіонів щодо формування місцевих джерел інвестицій і управління ними; – реалізація регіональних інвестиційних програм, що спрямовані на покращення стартових умов для ведення малого бізнесу в сільському господарстві.

Бібліографічний список.

1. Голян В.А. Сфера природокористування у технологічно периферійній Україні. Які інституціональні перетворення на часі. Економіка. 2018. № 12. С. 11—12.

2. Гудзинський О.Д., Судомир С. М., Гуренко Т.О. Теоретико-методологічні засади результативного управління розвитком підприємств (монографія). К.: ЦП «Компринт», 2017. 404 с.

3. Жаліло Я.А. Нова регіональна політика для нової України: Аналітична доповідь. Інститут суспільно-економічних досліджень. Київ, 2017. 76 с. URL: <https://iser.org.ua/uploads/pdf/big%20Reg%20politic%20na%20sayt>.

4. Корж Н.В. Проблеми регіонального економічного розвитку в контексті ринкових реформ. Восьма Міжнародна науково-практична інтернет-конференція "Актуальні проблеми сучасної науки" [Електронний ресурс]. URL: <http://intkonf.org/2008/09/page/3>.

5. Павлов О.І. Без розвинутого сільського розвитку Україна немає майбутнього! Економіст. 2019. № 2. С. 2—6. URL://ua-ekonomist.com/17953-oleksandr-pavlov-bez-rozvinutogo-slskogo-rozvitku-ukrayina-ne-maye-maybutnogo.html.

6. Патица Н.І. Іноземні інвестиції в сільському господарстві України: сучасний стан та вплив на його розвиток [Електронний ресурс] Інвестиції:

практика та досвід. 2018. 5. С. 26—31. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2018/7.

7. Програма діяльності Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс] Урядовий портал. URL: <https://program.kmu.gov.ua>.

8. Судомир С. М. Формування системи управління розвитком сільськогосподарських підприємств: теорія, методологія: [монографія]. К.: ЦП «Компринт», 2015. 483 с.

9. Пономарьова М.С. Шовкун Л.В., Савельєва О.М. Економічні та правові важелі підприємництва як складника ефективного розвитку агробізнесу. Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки». 2015. № 1. С. 227–236.

10. Рябуха М.С. Вплив інвестиційної діяльності на поліпшення інноваційного клімату в сільському господарстві / М.С. Рябуха // Вісник ХНАУ. № 5 / Харк. нац. аграр. ун-т. -Харків. - 2009. С.258-267.

11. Пономарьова М.С. Особливості менеджменту в сільськогосподарських підприємствах / М.С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія. “Економічні науки». - 2012. - № 10. С.133- 139. - 234 с

12. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

13. Валовий регіональний продукт у 2017 році: статистичний збірник. Державна служба статистики України. Київ, 2019. 158 с. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/04/zb_vrp_2017

14. Ponomarova M. S.The substantiation of strategie development of the agricultural enterprises under modem économie conditions / M. S. Ponomarova // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. - 2017. - № 2. - С. 268-275. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhнау_ekon_2017_2_30

З.В. Колос. Современное состояние и перспективы развития инвестиционной деятельности в сельском хозяйстве Тернопольщины. В статье дана оценка современного состояния инвестиционной деятельности в сельском хозяйстве Тернопольской области. Увеличение объемов капитальных инвестиций в сельское хозяйство сопровождается отрицательной динамикой темпов их роста, что свидетельствует об ухудшении ситуации по формированию ресурсов для их финансового обеспечения Проведен SWOT-анализ инвестиционной привлекательности сельского хозяйства региона. Предложены основные направления улучшения инвестиционного обеспечения развития аграрной сферы,

которые позволят, по нашему мнению, повысить эффективность инвестиционной деятельности, в частности - взвешенная государственная инвестиционная политика в сельском хозяйстве и повышение его инвестиционной привлекательности; усиление взаимодействия государства и частного капитала; усиление регуляторного влияния на процессы противодействия монополизации рынка сельскохозяйственной продукции.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, SWOT-анализ, эффективность, сельское хозяйство, инвестиционная программа.

Z.V. Kolos. The current state and prospects of development of investment activity in agriculture of Ternopil region. The article gives an assessment of the current state of investment activity in the agriculture of the Ternopil region. The increase in the volume of capital investments in agriculture is accompanied by the negative dynamics of their growth rate, which indicates the deterioration of the situation regarding the formation of resources for their financial support. There are many reasons for the slowdown in agricultural investment. These include, in particular, the general deterioration of the conditions for this activity, increased risks, investors' expectations for further reduction of the cost recovery of their projects, high rates on investment loans, lack of effective state policy to support agricultural producers, especially small agribusiness and economic activity of farms. , the loss of confidence in the stock markets by most national agro-companies, and the ineffective investment management of agro-companies. A SWOT analysis of the investment attractiveness of the region's agriculture has been carried out. The basic directions of improvement of investment support of the development of agrarian sphere are offered, which, in our opinion, will allow increasing the efficiency of investment activity, in particular - a balanced state investment policy in agriculture and increase of its investment attractiveness; strengthening of interaction between the state and private capital; strengthening regulatory impact on counteraction to agricultural market monopolization; creation of support programs for agricultural producers; improvement of the mechanism of preferential taxation of small business entities in the agro-sphere; empowering regions to build and manage local investment sources.

Keywords: investment activity, SWOT analysis, efficiency, agriculture, investment program.

Стаття надійшла до редакції: 20.10.2019 р.